

Педкенешмеде талкууланып кабыл алынды:

«30» 08 2021-жыл

Жайнак Саадаев атындагы толук эмес орто мектеби.

Уй тапшырманын жобосу.

Жалпы жобонун негизги багыттары:

1. Кириш соз.
2. Жалпы таянган нормативдик документтер.
3. Уй тапшырмага муноздомо.
4. Уй тапшырманын максаттары.
5. Уй тапшырманын принциптери.
6. Уй тапшырманын формалары.
7. Уй тапшырмага коюлган талаптар.
8. Санитардык гигиеналык эрежелеринин сакталышы.
9. Уй тапшырманы текшеруунун жолдору.
10. Уй тапшырма боюнча ата-энелерге кенеш.
11. Корутунду.

Кириш соз.

Азыркы Билим беруу системасында эн биринчи орунга инсан, анын жондомдорун калыптандыруу орчундуу маселе катары каралууда. Демек, биринчи орунга окуучу жана анын жондомдору негизги орунду ээлеп жатса, аны кандай жолдор менен онуктуруп-остуро алам?-деген суроолор ар бир мугалимди ойго садат.

Окутуу бул-эки тараптуу процесс. Анда мугалим жана окуучу тыгыз байланышта иш-аракет жасашат. Мугалимдин эн негизги максаты билим алууда окуучуга эн ынгайлуу жолдорду корсотуу.

Бир эле сабакта эмес, сабактан тышкаркы мезгилде ,турмушунда билимин колдонууга багыт беруу. Мындай шартта, окуучунун оз алдынча изденуусун, жондомдорун калыптандырууда уй тапшырманын ролу чон. Азыркы мезгилде уй тапшырма жонундо ар кандай пикирлер кездешуудо.

Кээ бир мугалимдер жана ата-энелер уй тапшырма бербей деле, окутса болбойбу?-деген создорду айтууда. Практика коргозгондой уй тапшырмасынын шартында гана окуучу озун-озу козомолдоонун ар кандай ыкмаларын, турлорун озу тандап, натыйжалуу жана пайдалуу эске тутуунун жолдорун байкап коруп, ун чыгарып же ичинен окуп, ар кандай схемаларды чийип, жаттап, жазуу менен жондомдорун калыптандырып, орчуйт. Уй тапшырмасы аркылуу окуучуга оз алдынча билим алууга уйротуу мумкунчулугу тузулот. Ошондуктан мектепке коюлган талаптарды жана бирдиктуу аткарууда, билим беруу жаатындагы мыкты тажрыйбаларды, сунуш-пикирлерди эске алуу менен уй тапшырма жонундо жобо иштелип чыкты.

Жалпы таянган нормативдик документтер

I Жалпы жобо

1.1 Уй тапшырма жонундогу жобо жалпы билим программасын оздоштуруудо тапшырманын берилишиндеги колуму жана тибби, милдеттери боюнча анын талаптарынын аткарылышын белгилейт.

1.2 Жобо Кыргыз республикасынын Билим беруу жонундогу «закондун» Окуучулардын ден-соолугунун жана коопсуздугунун сактоо боюнча (уй тапшырмаларынын колуму жана нормалары жонундо) талабы, мектеп тарабынан мектептин уставына ылайык иштелип чыккан.

1.3. Уй тапшырмасы- алынган билимдин сапатын жана эффективдуулугун жогорулатуучу сабактын курамындагы бир болук. Окуучулар сабактагы алган билимдерине таянып, уй тапшырманы оз алдынча аткарууда гана билим алуунун жана тарбиялануунун максаттарына жетет.

Мугалимдер дене тарбия, музыка, сурот технология (эмгекке уйротуу), информатика жана адеп сабактарында гана уй тапшырмасыз эле бардык мумкунчулукторун окуу процессинде берууго жетишишет.

Мугалимдер уй тапшырмасынын колумун туура беруудо окуучунун ден соолугун кандайдыр бир денгээлде сактайт.

Уй тапшырмага муноздому:

Уй тапшырма деген эмне?

Уй тапшырма-окуучунун жекече мугалимдин жардамысыз оз алдынча иштоосу.

Уй тапшырманын максаттары:

- Отулгон материалды системалаштыруу
- Окуучулардын ойлоосун остуруу
- Окуучулардын акыл эмгегинин маданиятын остуруу
- Жетишпеген окуучуларды жетиштируу
- Билимди кенейтип жана терендетуу
- Окуучулардын изденуусун калыптандыруу

Уй тапшырманын принциптери

- Жеткиликтуу
- Ар турдуу варианттуулук
- Жекече иш алып баруу
- Ченеми менен
- Системалуу
- Окуу материалы менен байланыштуу

Материалдын мазмунуна жараша үй тапшырмалардын формалары:

- Машыктыруучу тапшырма
- Анализ же синтезге багытталган тапшырма.
- Чыгармачылык жана изилдоочулук тапшырма
- Интеграцияланган формадагы тапшырма
- Фронталдуу тапшырма
- Дифференциалдуу тапшырма
- Жекече формадагы тапшырма

Үй тапшырмага коюлган негизги талаптар:

- Үй тапшырма ар бир окуучуга тушунуктуу болуш керек б.а. бардык окуучу эмне кылуу керек жана кантип аткаруу керектигин так түшүнүү керек (тапшырманын тушунуктуулугу).
- Тапшырма оз алдынча иштоодо кантип аткаруу керек деген суроону беруу мунозундо болуусу керек..
- Тапшырма жонокой берилсе же проблемалуурак мунозундо болуп ага карата корсотмо берилсе, анда максатка жетпейт.
- Тапшырманын мазмуну бир же бир нече мурун отулгон сабактардын материалдарынын байланышы сакталышы керек. алар отулгондорду кайталоого карата кошумча же негизги тапшырма катары берилет.
- Уйго тапшырманы сабактын каалаган учурунда берууго болот. бирок конгуроодон кийин тапшырма берууго таптакыр тыюу салынат.
- Окуучуну толук оз алдынча иштоо шартын. тапшырманы аткаруу сапатын, жоопкерчилик сезимин жогорулатуу керек..
- Ар кандай сабактарды оздоштуруудо, окуучулардын жондомдуулугуно жараша ар кандай тапшырма берилиши зарыл.
- 1-2 класстарга дуйшомбу кунго , майрам кунго тапшырма берууго болбойт.
- Аткарылышы коп эмгектенууну талап кылуучу эффективдуулугу аз болгон тапшырмалардан качуу керек.
- Уй тапшырма беруудо окуучулардын курактык-физиологиялык мумкунчулук торун эске алуу абзел.
- Уй тапшырманын колому класстык иштин учтон бир болугунон ашпоо керек.
- Окуучуларга уй тапшырма берип жатканда кундолукторуно жаздырып, тапшырманын маанисин, максатын жана мазмунун тушундуруу керек.
- Бир класста ар кайсы предметтер боюнча берилуучу уй тапшырмаларды мугалимдер арасында координациялоо керек.
- Уй тапшырма беруудо окуучулардын курактык, таанымдык тажрыйбаларын кылдат эске алуу, тапшырмалардын реалдуу мумкунчулукторунон ашып тушпошу шарт, копчулук окуучулар тапшырманы жалкоолугунан эмес, ага тиешелуу теориялык материалдарды жеткилен билбегендиктен аткарышпайт.

Уй тапшырма берүүдө мугалим томондогүлорду эске алуусу зарыл:

*Жаны материалды оздоштурууго карата берилген конугуулорду иштетууго жетишпей , уй тапшырма катары берүүгө жол берилбейт.Мындай коломдогу тапшырмлар тушунбостукко алып келет.

*Тапшырмалар типтүү болушу зарыл.Тапшырмаларда стандарттуу эмес сүроолор да кездешип, алдын ал ойлонуусу. (логикасы)байкоо жүргүзүү үчүн шарт болуусу зарыл

* Тапшырма окуучулардын оз алдынча изденуусу мурда алган билими менен жондомун жаны шартта колдоно билуусу жондуу

*Тапшырма копчулук аткара ала тургандай, ошондой эле учурда кыйын окуучулар үчүн ото жонокой болушу керек.

*Начар даярдалган сабактын уй тапшырма менен аяктоосуна жол бербоо керек.Сабакта жаны материалды жана ага карата конугуулорду бутпостон уй тапшырма бере салуу окуучулардын сабакты тушунбой калуусуна жана оздоштуруусунун такай артта калуусуна шарт түзот

*Уй тапшырма сабакта конгуроого чейин тушундурулуу менен бериле тургандыгын жана ал окуучуларга жеткиликтүү болуусун эске алуу керек.Ошону менен бирге мугалим окуучулардын берилген уй тапшырмасын тушунуп, уйдон аны кандай аткаруу керектигин билишкендиктерине ишеним болуш керек.

* Ашыкча эле уй тапшырма менен алектенуу окуучунун убактысын текке кетирип, жон гана коп убакытты талап кылып, механикалык тапшырмаларды аткаруу менен он натыйжа бербеген тапшырмалардан арылууну д эске алуу керек.

*Мугалим уй тапшырманы окуучуларга оорчулук келтирбестен нормага ылайыктуу бериши керек.

*2- класстын окуучулары үчүн уй тапшырманы аткаруучу убакыт 1 саат 30 минутадан ашоо керек.

*3-4 класстын окуучулары үчүн уй тапшырманы аткаруучу убакыт 2 сааттан ашпоо керек.

* Ар бир предмет боюнча берилген уй тапшырманын колому окуучунун уй тапшырмаларды аткарууга кетирген жалпы убакытынын $\frac{1}{4}$ болугун түзүш керек.*Предметтик мугалимдер арасында окуучулардын уй тапшырмаларынын коломдорун нормага ылайыкташтыруу боюнча иш чараларды коруу

* Уй тапшырмалар боюнча иш алып баруудагы мугалимдер арасындагы алдынкы иш тажрыйбаларды жайылтуу менен аларды кенири колдонуу.

*Окуучулардын уй тапшырмаларды аткаруусуна тиешелүү шарттардын түзүлүшү боюнча ата энелер мене ниш алып баруу

Механикалык түрдө иштелүүчү, ото көп убакытты талап кылуучу бирок эч жыйынтыгы жок тапшырмалар. Мугалим окуучуларынын билгичтерин эске албаган учур болот.

Сан пин эрежелерин сакталышы:

*1-класста тапшырма 1 жарымжылдыкка чейин берилбейт жана билимин баалоодо

баа коюлбайт, тапшырмалар 2-жарым жылдыктан баштап берилиши мүмкүн.

*Башталгыч класста каникул жана эс алуучу күндөргө үйгө тапшырма берилбейт.

* Тапшырма аткаруу 2-3 класста -1,5 саат, 4-класста -2саат, 5-6 класста-2,5

саат, жогорку класста 3 саат чейин Ошону менен бирге балдардын жекече психофизиологиялык огочолукторун эске алынат.

Ашыкча жүктөм: Алдынан көп тапшырма

Алдынан татаал тапшырма

Берилген тапшырманын бул түрүн аткарууга калыптана элек жондомдуулукторун эске албагандыктары:

- Окуучунун тапшырманы туура аткарууга жондомсуздугу.

Негизги ашыкча жүктөм башка предметтердеги тапшырманын алынбай берилишинин негизинде болот.

Мына ушундай учурларда убакыттын кобу, бир предметтен берилген тапшырмага кеткен учурда кездешет. Ар бир сабактын тапшырмасын аткарууга берилген убакыт томонкудой олчомдо болсун.

1- класска 1- жарым жылдыкта, (15 мин чейин), 2- жарым жылдыкта 1 саатка чейин узартылышы.

2- класста 20 мин, 3-4 класстарда 30 минута талап кылынат. (эскертуу 20 мин кийин 5-10 мин эс алууда козго, денеге конугуу жасоо 3-4 кл 2-3 мин эс алуу).

Уй тапшырманы колуму класста аткарылган тапшырмалардын 30% аткарылбашы керек, ото оор тапшырма деп (* берилген тапшырма үйгө берилбейт).

№	Окуу предмети	2- класс	3- класс	4- класс
1	Математика	Маселе же эки мамыча мисал	Маселе же 3 мамыча мисал 16 дан ашпасын	Маселе жана 2 туюнтма же 4 мамыча, мисал
2	Кыргыз тили Русский язык	Кошумча бир грамматикалык тапшырма ашпаган	Кошумча бир грамматикалык тапшырма	Кошумча 1 грамматикалык тапшырма

		15-17 создон турган конугуу	ашпаган 25-28 создон турган конугуу	ашпаган 35-37 создон турган конугуу
3	Адабий окуу мекен таануу	1-1,5 бет	2-2,5 бет	3-3,5 беттен ашык эмес

Уй тапшырма текшеруунун жолдору:

*Конугуунун аткарылышын фронталдык текшеруу

*Жазуу иштерин тандоо менен текшеруу

*Тапшырмалар боюнча фронталдык текшеруу

*Жазуу тапшырмасы боюнча оз ара текшеруу

*Карточка беруу менен текшеруу

*Дая ачкыч беруу менен окуучулар озунун ишин текшеруу

*Кучтуу окуучулардын жардамы менен сабак башталганга чейин текшеруу

Мугалим тапшырманы текшеруудо окуучуларды тырышчаактыкка, жоопкерчиликке жана тыканыдыкка тарбиялайт.

Уй тапшырма боюнча ата-энелерге берилуучу кенеш.

*Уй тапшырманы берилген куну аткарууга эн ынгайлуу жолу болуп эсептелет.

*Сабакта ото турган материалды алдын ала окуп келуу.Сабак учурунда толук кандуу оздоштуруусно жардам болот.

*Уй тапшырманы сапаттуу аткалылышына томонкулор таасир этиши эске алынышы керек:

Туура тузулгон иштоо режими ишти аткарып жаткан орду жана сабактардые аткарылышынын оордонженилине карай иреттулгугу озун-озу башкаруу жондомдуулугуу ишке киришуусу керек.

Корутунду:

Уй тапшырманы окуучуга тийгизген таасирин томонкудой формула турундо карасак болот.

И.И.И- Ишеним - Изденуу- Ийгилик